

Viisautta vanhurskaaseen elämään

”Opeta meitä laskemaan päivämme oikein, että me saisimme viisaan sydämen.” (Ps. 90:12, VKR.)

Avaintekstit:

Ps. 119:1-16;
Ps. 90;
Joh. 3:16;
Ps. 95:7-11;
Ps. 141;
Ps. 128.

Kuten olemme nähneet, Jumalan armo tarjoaa syntien anteeksiantamuksen, ja se luo uuden sydämen katuvaan syntiseen, joka elää nyt uskosta.

Jumalan sana tarjoaa myös ohjeita vanhurskaaseen elämään (Ps. 119:9-16). Jumalan lain noudattaminen ei ole suinkaan vain lakihenkistä sääntöjen noudattamista, vaan elämää läheisessä suhteessa Jumalaan, elämää täynnä siunauksia (Ps. 119:1, 2; Ps. 128).

Kuitenkin myös vanhurskaan ihmisen elämässä on kiusauksia. Joskus vanhurskaat joutuvat kiusaukseen synnin viekkaan luonteen tähden (Ps. 141:2-4), ja he saattavat jopa langeta tuohon kiusaukseen. Jumala sallii koetusten aikoja, jotta hänen lastensa uskollisuus (tai uskottomuus) paljastuisi selvästi. Jos Jumalan lapset ottavat vaarin Jumalan ohjeista ja kehotuksista, heidän uskonsa puhdistuu ja heidän luottamuksensa Herraan vahvistuu. Viisautta vanhurskaaseen elämään saadaan siitä, että eletään vuorovaikutussuhteessa Jumalan kanssa kaikkien kiusausten ja haasteiden keskellä. Siten rukous, että Jumala opettaisi meitä laskemaan päivämme oikein, että saisimme viisaan sydämen (Ps. 90:12, VKR), heijastelee herkeämätöntä sitoutumista vaeltaa Herralle uskollisena.

Tämä tutkistelu on sapatiksi 24.2.2024

OLEN KÄTKENYT SANASI SYDÄMEENI

Lue Ps. 119:1-16, 161-168. Miten meidän tulisi pitää Jumalan käskyt, ja mitä siunauksia niiden pitämistä saa?

Raamattu kuvaa uskonelämää pyhiinvaelluksena Jumalan kanssa hänen vanhurskauden polullaan. Uskon elämää ylläpidetään vaeltamalla Herran lakia seuraten (Ps. 119:1) ja hänen kasvojensa valossa (Ps. 89:16). Kyse ei suinkaan ole kahdesta eri vaelluksesta. Jumalan kasvojen valossa vaeltaminen merkitsee Jumalan lain noudattamista. Samoin nuhteettomaan, Herran lakia seuraavaan vaellukseen kuuluu, että Jumalan tahtoa etsitään koko sydäimestä (Ps. 119:1, 2, 10).

Vanhurskasta elämää kutsutaan nuhteettomaksi vaellukseksi (Ps. 119:1). Nuhteeton viittaa samaan kuin ”virheetön” – esimerkiksi virheetön, Herralle kelpaava uhri (2. Moos. 12:5). Vanhurskaan ihmisen elämässä, joka on elävä uhri Herralle (Room. 12:1), ei saa olla rakkautta syntiä kohtaan. Jumalalle omistettu elämä on myös ”oikea tie”, mikä tarkoittaa, että ihminen omaksuu elämässään oikean suunnan, joka miellyttää Jumalaa (Ps. 101:2, 5; ks. myös Ps. 18:33).

Jumalan käskyjen noudattamisella ei ole mitään tekemistä lakihenkisen sääntöjen noudattamisen kanssa. Päinvastoin siinä on kyse käskyjä noudattavien ”hyvästä ymmärryksestä” (Ps. 111:10, VKR; ks. myös 1. Aik. 22:12). He ymmärtävät oikean ja väärän ja hyvän ja pahan välisen eron. Siinä on kyse koko persoonasta, ei pelkästään ihmisen ulkoisista teoista. ”Nuhteettomuus”, Jumalan käskyjen noudattaminen ja hänen kokosydäminen etsimisensä ovat erottamaton osa heidän elämänasennettaan (Ps. 119:1, 2).

Jumalan käskyt ovat ilmoitus Jumalan tahdosta koskien maailmaa. Ne opastavat ihmisiä viisastumaan ja elämään vapaina ja rauhassa (Ps. 119:7-11, 133). Psalmikirjoittaja iloitsee laista, koska laki vakuuttaa hänelle Jumalan uskollisuutta (Ps. 119:77, 174).

”Ne, jotka rakastavat sinun lakiasi, elävät rauhassa, mikään ei horjuta heitä.” (Ps. 119:165.) Ajatus horjumisesta tai kompuroinnista kuvastaa moraalista epäonnistumista. Kuten lamppu valaisee askeleita (Ps. 119:105), Jumalan sana suojelee meitä kiusauksilta (Ps. 119:110).

Kuinka Kristus osoitti Jumalan sanan voimaa elämässään (Matt. 4:1-11)?

OPETA MEITÄ LASKEMAAN PÄIVÄMME OIKEIN

Lue Ps. 90, VKR; Ps. 102:12 ja Ps. 103:14-16. Mikä on ihmisen ahdistuksen aihe?

Syntiinlangenneen ihmisen olemassaolo on ikuisuuden valossa savuna ilmaan haihtuva hetki. Tuhat vuotta on Jumalan silmissä kuin "öinen vartiohetki", joka kesti kolmesta neljään tuntia (Ps. 90:4). Jumalalliseen aikaan verrattuna ihmiselämä kiitää ohitse (Ps. 90:10). Vahvimmatkin ihmiset ovat kuin kasveista heikoimmat (Ps. 90:5; Ps. 103:15, 16). Ja kuitenkin lyhyt elämämme on täynnä turhuutta ja vaivaa (Ps. 90:10). Maallisetkin ihmiset, jotka eivät usko Jumalaan, surevat ja valittavat elämän lyhyttä, varsinkin ikuisuuteen verrattuna, jonka he tietävät jatkuvan vain ilman heitä.

Ps. 90 sijoittaa ihmisen ahdingon viitekehukseen, jossa Jumala huolehtii ihmisistä heidän luojaanaan. Herra on ollut kansansa turva polvesta polveen (Ps. 90:1, 2). Heparan sana ma'ōn, 'asuinpaikka', kuvaa Herraa kansansa suojana ja turva- paikkana (Ps. 91:9, RK 2012).

Jumala pidättelee vanhurskasta vihaansa ja tarjoaa armoaan yhä uudelleen. Psalmikirjoittaja huudahtaa: "Kuka tuntee vihasi koko ankaruuden?" (Ps. 90:11.) Tällä hän tarkoittaa, että kukaan ei ole koskaan kokenut Jumalan vihan koko voimaa syntiä kohtaan. Ihmisillä on toivoa: he voivat tehdä parannuksen ja saada viisautta vanhurskaaseen elämään.

Viisautta ei kuvata Raamatussa vain älykkyytenä, vaan myös Jumalan kunnioittamisena. Tarvitsemme viisautta siihen, että osaisimme laskea päivämme oikein (Ps. 90:12, VKR), eli ymmärtäisimme päiviemme rajallisuuden. Viisas elämä tarkoittaa, että elämme tietoisina elämän katoavaisuudesta. Tämä tietoisuus johtaa meidät uskoon ja kuuliaisuuteen. Tätä viisautta saadaan vain parannuksen teon kautta (Ps. 90:8, 12) sekä Jumalan anteeksiannon, myötätunnon ja armon lahjoina (Ps. 90:13, 14).

Perusongelmamme ei ole se, että meidät on luotu ihmisiksi, vaan synty ja kaikki, mitä se on aiheuttanut maailmassa. Sen tuhoiset vaikutukset näkyvät kaikkialla ja jokaisessa ihmisessä.

Jeesuksen ansiosta meille on avattu tie ulos inhimillisestä ahdingostamme (Joh. 1:29; Joh. 3:14-21). Ilman tätä, meillä ei olisi mitään toivoa.

HERRA KOETTELEE

Lue Ps. 81:8, 9; Ps. 95:7-11; Ps. 105:17-22. Miten jakeet liittyvät siihen, että Jumala koettelee ihmisiä?

Meriba on paikka, jossa Israel koetteli Jumalaa haastamalla hänen uskollisuutensa ja voimansa huolehtia heidän tarpeistaan (2. Moos. 17:1-7; Ps. 95:8, 9, VKR). Psalmi 81 antaa kiehtovan näkökulman, kun tulkitsee saman tapahtuman ajaksi, jolloin Jumala koetteli Israelia (Ps. 81:8). Ihmiset eivät läpäisseet koetusta, sillä he olivat tottelemattomia ja osoittivat luottamuksen puutetta (Ps. 81:12).

Viittaus Meribaan välittää kaksitahaisen viestin. Ensiksikin Jumalan kansan tulee varoa toistamasta menneiden sukupolvien virheitä. Heidän tulee sen sijaan luottaa Jumalaan ja kulkea hänen teitään (Ps. 81:14). Toiseksi, vaikka ihmiset epäonnistuivat eivätkä läpäisseet koetusta, Jumala tuli pelastamaan heidät, kun he olivat vaikeuksissa (Ps. 81:8). Jumalan menneisyydessä osoittama pelastava armo antaa varmuuden siitä, että hän osoittaa armoaan myös uusille sukupolville.

Ps. 105 osoittaa, että koettelemukset olivat Jumalan keino tutkia Joosefin luottamusta Jumalan sanaan hänen omaa tulevaisuuttaan koskien (1. Moos. 37:5-10; Ps. 105:19). Jakeessa 19 heprean kielen sana *šāraf*, 'puhdistaa, olla viaton', antaa vaikutelman metallin jalostamisesta. Jumalan tavoitteena oli poistaa Joosefin mielestä epäilykset Jumalan lupausta kohtaan ja vahvistaa tämän luottamusta Jumalan johdattukseen.

Jumalallisen kurinpidon tarkoituksena on vahvistaa Jumalan lapsia ja valmistaa heitä lupauksen täyttymiseen, kuten Joosefin esimerkki osoittaa (Ps. 105:20-22). Jumalan ohjeiden hylkääminen johtaa kuitenkin uppiniskaisen ihmisen sydämessä yhä kasvavaan itsepäisyyteen ja paatumiseen.

"Jumala vaatii ripeää ja ehdotonta kuuliaisuutta lailleen. Mutta Saatana on petöksillään nukkuttanut tai halvauttanut ihmisiä esittämällä teille puolustuksia ja verukkeita synnille saattaen heidät siten epäilyksen valtaan sanoessaan heille, niin kuin hän sanoi Eevalle puutarhassa: 'Ette suinkaan kuole.' 1. Moos. 3:4. Tottelemattomuus ei ainoastaan paaduta syyllisen sydäntä ja omaatuntoa, vaan se turmelee toistenkin uskoa. Se mikä ensin näyttää heistä hyvin pahalta, lakkaa vähitellen näyttämästä siltä sen ollessa alituisesti heidän edessään, kunnes he lopulta epäilevät, mahtaako se ollakaan syntiä ja joutuvat siten huomaamattaan samaan petokseen." (1Ta 465.)

JUMALAT- TOMIEN TIEN PETOLLI- SUUS

Lue Ps. 141. Mitä psalminkirjoittaja rukoilee?

Hän pyytää varjelusta sekä sisältä- että ulkoapäin tulevilta kiusauksilta. Jumalattomien juonet vaarantavat hänen elämänsä (Ps. 141:9, 10), mutta samalla hän tuntee kiusausta toimia samoin kuin he. Ensimmäinen heikko kohta on itsensä hillitseminen puheessa. Psalminkirjoittaja rukoilee, että Herra vartioisi hänen huultensa porttia (Ps. 141:3). Kielikuva viittaa kaupungin porttien vartiointiin. Raamatullisina aikoina portilla oli tärkeä tehtävä suojella kaupunkia.

Toinen kiusaus on siinä, kuunteleeko Jumalan lapsi vanhurskaiden neuvoja vai antautuuko jumalattomien houkutuksille (Ps. 141:4, 5). Psalminkirjoittaja kuvaa omaa sydäntään ensisijaisena uhkana, sillä siellä todellinen taistelu käydään. Vain jatkuva rukous, jossa luotetaan täysin Jumalaan ja omistaudutaan hänelle, voi pelastaa kiusauksesta (Ps. 141:1, 2).

Lue Ps. 1:1 ja Ps. 141:4. Kuinka kiusauksen etenevää ja ovelaa luonnetta kuvataan?

Ps. 141:4 kuvaa kiusauksen etenevää luonnetta. Ensinnäkin sydän on taipuvainen pahaan. Toiseksi se harjoittaa pahoja tekoja toistuvasti. Kolmanneksi se nauttii jumalattomien herkuista, eli hyväksyy heidän pahat käytäntönsä ja pitää niitä haluttavina.

Ps. 1:1 kertoo, miten kiusaus estää Jumalan lasta vaeltamasta Herran tietä. Se saa hänet vaeltamaan jumalattomien kanssa, astumaan syntisten teille ja lopulta istumaan pilkkaajien parissa.

Psalmit kuvaavat kiusauksen asteittain etenevää, houkuttelevaa ja ovelaa luonnetta, mikä korostaa sitä, että vain täydellinen riippuvuus Herrasta varmistaa voiton. Psalmit korostavat niiden sanojen tärkeyttä, joita ihminen puhuu ja kuuntelee kiusausten keskellä. Sekä jumalattomien että vanhurskaiden lopun tulisi opettaa meitä etsimään viisautta Jumalalta (Ps. 1:4-6; Ps. 141:8-10). Molemmista psalmeista välittyy ajatus siitä, että Jumalan lasten lopullinen syyttömäksi todistaminen tapahtuu tulevaisuudessa. Uskovia kutsutaan siis kärsivällisesti luottamaan Jumalaan ja odottamaan häntä.

VANHURSKAAN ELÄMÄN SIUNAUKSIA

Lue Ps. 1:1-3; Ps. 112:1-9 ja Ps. 128. Mitä siunauksia luvataan niille, jotka kunnioittavat Herraa?

Kaikista niistä monista siunauksista, joita luvataan niille, jotka kunnioittavat Herraa, rauha on ehkä yksi suurimmista. Ps. 1 kuvaa vanhurskasta vertaamalla häntä vetten äärelle istuttuun puuhun, joka tuottaa hedelmän ajallaan ja jonka lehdet eivät lakastu (Ps. 1:3; Jer. 17:7, 8; Hes. 47:12). Tämä vertaus paljastaa kaikkien siunausten lähteen, joka löytyy siitä, että ihminen pysyy Jumalan läsnäolossa hänen pyhäkössään ja nauttii keskeytymättömästä ja rakastavasta suhteesta Jumalaan. Toisin kuin jumalattomat, joita kuvataan akanoina, joilla ei ole jatkuvuutta, paikkaa eikä tulevaisuutta, vanhurskaat ovat kuin hedelmällinen puu, jolla on juuret ja paikka ja elämä lähellä Jumalaa ikuisesti.

Ps. 128:2, 3 tuo mieleen siunaukset messiaanisessa valtakunnassa, jossa oman viiniköynnöksen ja viikunapuun alla istuminen on rauhan ja vaurauden vertauskuva (Miika 4:4). Rauhan toivotus Jerusalemitille (Ps. 122:6-8; Ps. 128:5, 6) välittää toivoa Messiaasta, joka tulee lopettamaan maailmasta pahan ja palauttamaan sinne rauhan.

”Raamatussa pyhien perintöä kutsutaan ”isänmaaksi” (Hepr. 11:14-16). Siellä taivaallinen paimen johtaa laumansa elävän veden lähteille. Elämän puu antaa hedelmää joka kuukausi, ja sen lehdet ovat kansojen terveydeksi. Siellä on aina virtaavia jokia, kirkkaita kuin kristalli. Niiden partailla on huojuvia puita varjostamassa polkuja, jotka vanhurskaille on valmistettu. Sieltä löytyy avaria tasankoja, ja niiden taustalta nousevat kauniit kukkulat ja Jumalan vuoret korkeine huipuilleen. Tässä ajassa Jumalan lapset ovat joutuneet elämään vieraina ja muukalaisina, mutta nyt he löytävät kotipaikan rauhan tasangoilta elävien virtojen ääreltä.” (ST2023 415.)

Uusi testamentti kuvaa tuon toivon täyttymistä Kristuksen toisessa tulemisessa ja uuden maailman luomisessa (Matt. 26:29; Ilm. 21). Sen tähden, vaikka vanhurskaat saavat monia siunauksia jo tässä elämässä, Jumalan suosio koko täyteydessään tulee heidän osakseen sitten, kun Jumalan valtakunta on aikojen lopussa täysin ennallistettu.

Miksi ristin tapahtumat takaavat lupaukset siitä, mitä Jumalalla on varattuna meitä varten? Miten nämä lupaukset voivat lohduttaa meitä jo nyt?

KERTAUS

Lisäaineistoa: Näinä nykyaikoina viisauden hankkiminen ei näytä olevan niin suosittua kuin onnellisuuden tavoittelemineen. Ihmiset olisivat mieluummin onnellisia kuin viisaita. Voimmeko kuitenkin olla todella onnellisia ja elää täyttävää elämää ilman jumalallista viisautta? Psalmi sanovat selvästi, ettemme voi. Hyvä uutinen on se, että meitä ei pyydetä valitsemaan viisauden ja onnellisuuden välillä. Jumalallinen viisaus tuo aitoa onnea.

Yksinkertainen esimerkki heprean kielestä voi havainnollistaa tätä seikkaa. Heprean kielen sanan "askel" monikko-muoto ('ašurei) kuulostaa hyvin samanlaiselta kuin sana "onnellisuus" ('aš'rei). Vaikka tämä miellelyhtymä ei välitykään suomenkielisistä käännöksistä, heprean kielessä sanoma on selvä: Jumalan polulla askeleet johtavat onnelliseen elämään (Ps. 1:1; Ps. 17:5; Ps. 37:31; Ps. 44:19; Ps. 89:16; Ps. 119:1). Raamatussa ei kumpikaan, ei viisaus eikä onnellisuus, ole abstrakti käsite, vaan todellinen kokemus.

Ne löytyvät suhteesta Jumalaan. Siihen kuuluvat Jumalan kunnioittaminen, hänen ylistämisensä, voiman löytäminen hänestä sekä häneen luottaminen. Psalmissa 25:14 (RK 2012) sanotaan, että "Herra paljastaa salaisuutensa niille, jotka häntä pelkäävät, ja ilmoittaa heille liittonsa".

"Kiittäkäämme Jumalaa kaikista niistä valoisista mielikuvista, joita hän on meille näyttänyt. Kootkaamme yhteen todisteet hänen rakkaudestaan niin, että voimme jatkuvasti tarkastella niitä. Ajatelkaamme Jumalan Poikaa, joka jättää Isänsä valtaistuimen ja verhoaa jumaluutensa ihmisytyteen voidakseen pelastaa ihmisen Paholaisen vallasta. Pitäkäämme mielessämme hänen voittonsa meidän puolestamme, hänen, joka avaa taivaan ihmiselle ja paljastaa ihmissilmälle sen vastaanottosalin, missä jumaluus ilmoittaa kirkkautensa. Ajattele syntiin langennutta ihmiskuntaa, joka on nostettu tuhon kuilusta, johon synti oli sen syössyt. Se on päässyt jälleen yhteyteen äärettömän Jumalan kanssa. Ihmiskunta on kestänyt jumalallisen kokeen uskossa Lunastajaansa ja on puettu Kristuksen vanhurskauteen sekä korotettu hänen valtaistuimelleen. Nämä ovat niitä kuvia, joita Jumala haluaisi meidän katselevan." (TKL 118, 119.)

Keskustelunaihe:

1. Mitä tapahtuu, kun ihmiset tietoisesti ja toistuvasti hylkäävät Jumalan opetuksen (Ps. 81; Ps. 95)? Miksi luulette näin tapahtuvan?